

Forsikringsvilkår
av 1.1.2019 for

Traktor og arbeidsmaskin

Innhold

1	Hvem forsikringen gjelder for.....	2
2	Hvor forsikringen gjelder.....	3
3	Hva forsikringen kan omfatte	3
4	Hvilke begrensninger som gjelder	5
5	Andre personers handlinger og unnlater (identifikasjon), endring av risiko og sikkerhetsforskrifter	7
6	Forsikringssummer	8
7	Skadeoppgjør og egenandeler	9
8	Retts hjelp	13
9	Fører- og passasjerulykkesforsikring	15
	Tilleggsdekninger.....	18
	Bistand ved klage	22
	Servicetelefoner.....	22

Forsikringsavtalen består av:

- Forsikringsbeviset,
- Forsikringsvilkårene,
- Generelle vilkår,
- Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 (FAL), hvis den ikke er fraveket i vilkårene
- Bilansvarsloven av 3. februar 1961 (BAL)
- Det øvrige lovverk.

Forsikringsbeviset og avtalte særvilkår gjelder foran forsikringsvilkårene. Forsikringsvilkårene gjelder foran generelle vilkår.

Forsikringsbeviset, forsikringsvilkårene, herunder avtalte særvilkår, og generelle vilkår gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

I disse vilkårene blir traktor og arbeidsmaskin betegnet som motorvogn.

1 Hvem forsikringen gjelder for

FAL § 7-1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor:

1.1 Ansvarsforsikring

gjelder for:

- den som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringstaker)
- enhver rettmessig bruker/fører av motorvognen.

1.2 Vognskadeforsikring

gjelder til fordel for:

- den som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringstaker).
- panthaver eller annen som har økonomisk interesse i motorvognen, men bare når denne har mottatt særskilt bekreftelse fra selskapet om dette.

I de tilfeller andre også er omfattet av forsikringen, vil det gå frem av det enkelte vilkårpunkt.

1.3 Fører- og passasjerulykkesforsikring

gjelder til fordel for personer nevnt i pkt. 9.

1.4 Rettshjelpforsikring

gjelder til fordel for personer nevnt i pkt. 8.

1.5 Eierskifte

Forsikringen opphører ved eierskifte. Forsikringen som var i kraft på overtakelsepunktet gjelder likevel til fordel for ny eier i 14 dager når den nye eieren ikke har tegnet egen forsikring.

1.6 Ikrafttredelse

Forsikringen trer i kraft på avtalt tidspunkt, men tidligst når den er notert av selskapets representant. Ved kjøp trer den i kraft tidligst når kjøperen overtar den økonomiske risiko

1.7 Opphør av forsikringen

I henhold til fullmakt opphører forsikringen når det i det sentrale motorvognregister fremkommer at

kjøretøyet er solgt, vraket eller stjålet, se forsikringsbeviset.

I henhold til fullmakt opphører forsikringen når det i det sentrale motorvognregister fremkommer at kjøretøyet er avregistrert, se forsikringsbeviset.

2 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i Norden. Den lovpliktige del av bilansvar gjelder likevel innenfor hele EØS-området.

3 Hva forsikringen kan omfatte

Det fremgår av forsikringsbeviset hvilke dekninger som er avtalt og hvilke særvilkår som gjelder.

Terror

Det er gjort følgende unntak fra bestemmelsen i Generelle vilkår pkt. 1.2 vedrørende terror: Selskapet svarer for skade som skyldes tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med terror.

Selskapet svarer likevel ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller som står i sammenheng med terrorhandling som innebærer biologisk, kjemisk, nukleær, radioaktiv eller annen form for forurensning.

3.1 Ansvarsforsikring

3.1.1 Ansvar etter bilansvarsloven

Selskapet dekker erstatningsansvar etter bilansvarsloven med ubegrenset beløp for personskade og med inntil kr 10 000 000 ved skade på ting.

Skade på gods som blir ført med motorvognen, dekkes ikke utover bilansvarslovens bestemmelser.

Utenfor Norge omfatter forsikringen erstatningsansvar etter skadestedets lovgivning for bilansvar. Innenfor EØS-området dekkes etter norske regler hvis dette gir høyere dekning.

3.1.2 Annet erstatningsansvar

Selskapet dekker annet erstatningsansvar som sikrede etter gjeldende rett kan pådra seg for skade voldt av motorvognen, for så vidt ansvaret er en følge av skade på annens person eller ting. Ansvar som p.g.a. tilsagn, avtale eller tjenesteforhold faller utenfor det alminnelige, ikke kontraktmessige ansvar, er unntatt.

Forsikringssummen er kr.10 000 000 og danner grensen for selskapets ansvar i forsikringstiden selv om krav blir fremsatt av flere skadelidte.

Har man pådratt seg ansvar både etter bilansvarsloven og andre erstatningsregler, er selskapets samlede ansvar ved tingskade begrenset til kr.10 000 000.

Skyldes skaden forhold som nevnt. i pkt. 4.1, 4.2, 4.3, 4.5 eller overtredelse av bestemmelsene i pkt. 5.3.1, første og andre kulepunkt, gjelder ikke ansvarsforsikringen.

Blir søksmål reist mot sikrede, og ansvaret etter saksøkerens begrunnelse omfattes av forsikringen, fører selskapet saken og betaler omkostningene.

Rettskjøp forsikring

er inkludert for personlig eier, rettmessig bruker/fører av motorvognen etter bestemmelsene i pkt. 8.

3.2 Vognskadeforsikring

med den dekning som fremgår av forsikringsbeviset (brann/tyveri, kasko eller maskinskade).

Sikkerhetsforskrifter, se pkt. 5.3.

Hvilke type skader som de forskjellige former for vognskadeforsikring dekker, fremgår av punktene 3.2.1 - 3.2.3

Vognskadeforsikringen omfatter:

- a) motorvogn og spesifisert tilleggsutstyr
motorvogn med den modellbetegnelse som er beskrevet i forsikringsbeviset i seriemessig utførelse, med spesifisert påbygg og fastmontert tilbehør, for inntil den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset (førsterisiko).

For følgende tilbehør er samlet erstatning begrenset til kr. 20 000:

- fastmontert mobiltelefon eller fastmonterte deler til mobiltelefonanlegg.
”Lommetelefon” eller telefon som med enkle håndgrep også kan brukes separat, uten tilknytning til anlegg fastmontert i motorvognen, omfattes ikke.
- fastmontert lyd-/bildeanlegg.
Lyd-/bildekassetter og –plater omfattes ikke.

Hvis det fremgår av forsikringsbeviset, omfatter forsikringen også:

- b) påmontert redskap
påmontert utskiftbar redskap til traktor og arbeidsmaskin (ekskl. tilhenger og stasjonære enheter) for inntil den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset (førsterisiko).
- c) avmontert redskap
avmontert redskap under 300 kg for inntil den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset (førsterisiko).

3.2.1 Brann- og tyveriforsikring

gjelder skade som følge av brann, lynnedslag, eksplosjon, tyveri, brukstyveri eller forsøk på tyveri.

I tillegg dekkes skadeverk når det er åpenbart at det samtidig er gjort forsøk på å stjele motorvognen. Det samme gjelder dersom det er gjort innbrudd i den.

Det anses ikke som tyveri hvis den skyldige tilhører sikredes husstand eller er i tjeneste hos sikrede (jf. straffelovens § 260).

3.2.2 Kaskoforsikring

gjelder skade som nevnt i pkt. 3.2.1 og annen skade på motorvognen oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting, skadeverk eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.

3.3 Maskinskadeforsikring

gjelder skade ved brudd eller brekkasje som oppstår plutselig og uforutsett på

- motor
- gearkasse til og med kraftuttak
- drivverk til motorvognens fremdrift
- komplett styreenhet
- arbeidsenhetens motor og drivverk innenfor beskrivelsen i pkt. 3.2.a

3.4 Transport etter skade

Omfatter forsikringsavtalen skade etter pkt. 3.2.1, 3.2.2 eller 3.3 og skaden er erstatningsmessig, erstattes rimelige omkostninger ved nødvendig transport fra skadestedet til nærmeste verksted som kan utføre reparasjonen og tilbake til skadestedet eller eierens faste adresse, hva som faller rimeligst. Andre utgifter til transport dekkes ikke.

3.5 Fører- og passasjerulykkesforsikring

Forsikringsvilkårene for fører- og passasjerulykkesforsikring fremgår av pkt. 9.

4 Hvilke begrensninger som gjelder

Om begrensninger i erstatningsoppgjør, se også pkt. 7 og generelle vilkår.

4.1 Sumbegrensninger i selskapets totale erstatningsansvar

Ved skader under motorvognforsikring er selskapets samlede erstatningsansvar som følge av terror eller naturskade, begrenset til 100 millioner kroner per skadehendelse og 200 millioner kroner samlet per år. Dersom de samlede krav per skadehendelse overskrider denne beløpsgrensen, vil alle erstatningene bli redusert forholdsmessig. Begrensningen gjelder ikke ansvar for personskader etter bilansvarsloven.

4.2 Forsikringen omfatter ikke:

4.2.1

Skade som oppstår når motorvognen er rekvirert av offentlig myndighet.

4.2.2

Skade som oppstår ved deltakelse i eller trening til hastighetsløp eller fartsprøver, inkludert traktorpulling.

4.2.3

Skade som sikrede eller den som er ansvarlig for motorvognen har voldt forsettlig.

4.2.4

Skade som sikrede eller den som er ansvarlig for motorvognen har fremkalt ved grov uaktsomhet.

Det avgjøres under hensyn til skyldgraden og omstendighetene for øvrig om selskapet skal erstatte noe og i tilfelle hvor mye.

4.2.5

Skade som oppstår når motorvognen blir kjørt av en person som er påvirket av berusende eller bedøvende middel, og eieren, sikrede eller den som er ansvarlig for motorvognen visste eller burde vite det.

4.2.6

Skade som importør, selger eller leverandør er ansvarlig for. Fører sikredes krav ikke frem, og skaden ellers er erstatningsmessig, dekker selskapet likevel skaden og trer inn i kravet.

4.2.7

Verdiforringelse.

4.2.8

Tap av garantiavtale.

4.2.9

Tapt inntekt eller avsnv.

4.2.10

Skade på kjølesystem som skyldes korrosjon eller annen form for tæring.

4.2.11

Utmatningsbrudd i sveisede konstruksjoner.

4.2.12

Skade på motorvognen under arbeid på flåte, rigg eller skip.

4.2.13

Ansvar som sikrede pådrar seg utover bilansvarslovens bestemmelser

- for skade på gods som blir ført med motorvognen.
- for skade på hengende gods i kran.
- for oppreisning etter lov om skadeerstatning av 13.juni 1969, § 3-5.
- overfor medlemmer av sikredes familie, eller – hvis forsikringen er tegnet av et firma/virksomhet – overfor innehaverne av firmaet eller deres familie. Til familie regnes ektefelle, foreldre, søsken, barn og barns ektefelle. Selskapet svarer heller ikke for ansvar overfor medeiere for skade på ting som eies i fellesskap, eller som disponeres eller overfor mor-/datterselskap, eller overfor selskap eller virksomhet i samme konsern (jf. aksjelovens § 1-2), hvor eierinteressene er de samme med 50 % eller mer i hvert av selskapene eller hvor sikrede eller dennes familie har mer enn 50 %.
- for skade ved forurensning hvis årsaken til forurensningen ikke er tilfeldig og plutselig. Som forurensning regnes også støy, larm, støv og lukt.
- for skade oppstått ved ras, jordforskyvning, setning eller drenering av grunn eller dambrudd
- for skade på ting (herunder skade på fast eiendom) som tilhører en annen, men som sikrede eller noen på dennes vegne tar hånd om for salg, utleie, fremvisning, demonstrasjon og lignende, leie, lån, bruk, oppbevaring, flytting, installasjon, reparasjon, av- eller tildekking, ombygging eller annen bearbeidelse.
- for skade voldt på bruer, veier, vekter eller annet underlag som følge av at disse blir overbelastet.

4.2.14

Skade når premien ikke er betalt (jf. FAL § 5-2). Erstatning etter ansvarsforsikringen til forsikringstakeren eller den som kan identifiseres med forsikringstaker, bortfaller også.

4.2.15

Skade som oppstår under ervervsmessig utleie av motorvognen.

4.2.16

Skade på plog og skjær som skyldes snøbrøyting.

5 Andre personers handlinger og unnlatelser (identifikasjon), endring av risiko og sikkerhetsforskrifter

5.1 Andre personers handlinger og unnlatelser med virkning for sikrede

Handlinger og unnlatelser fra den som med sikredes eller eierens samtykke er ansvarlig for motorvognen, får samme virkning for sikredes rettigheter som om handlingen eller unnlatelsen var foretatt av sikrede selv. Jf. FAL § 4-11 2 bokstav a.

5.2 Ansvarsbegrensning ved endring av risiko

Forsikringstakeren plikter straks å underrette selskapet hvis det skjer endringer i den risikoen som er angitt i forsikringsbeviset.

Følgene av å unnlate å gi selskapet beskjed om endringer av risikoen som betinger høyere premie enn den som er betalt, er:

- Ved vognskade begrenses selskapets ansvar til det prosentvise forholdet mellom den premie som er betalt og den som skulle vært betalt.
- Ved ansvarsskade har selskapet tilsvarende regressrett overfor forsikringstakeren, dog begrenset til 5 ganger årspremien for ansvarsforsikringen.

Hvilke tilfeller pkt. 5.2 omfatter:

5.2.1 Endring av ytelse eller spesifikasjoner

Endring av motorvognens ytelse eller spesifikasjoner som gjør at motorvognen blir lik eller tilnærmet lik en motorvogn med høyere modellbetegnelse.

5.2.2 Bruksendring

Anvendelse av motorvognen som strider mot forutsetninger gitt i forsikringsbeviset

5.2.3 Premiereduserende tiltak

Endring av avtalte forutsetninger for reduksjon av forsikringspremien. Hvilke forutsetninger som er avtalt vil fremgå av forsikringsbeviset.

5.3 Sikkerhetsforskrifter

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene eller påse at de blir overholdt, kan selskapets ansvar settes ned eller falle helt bort (jf. FAL § 4-8).

5.3.1 Sikkerhetsforskrifter - bruk

- Motorvognens fører skal ha de førerkort, kjøresedler, bevis og sertifikater myndighetene krever for den klasse og brukstype motorvognen tilhører.
- Under øvelseskjøring med motorvognen skal de krav som veitrafikkloven og stedlige politimyndigheter stiller, være oppfylt.
- Ved kjøring på islagt vann, skal forsikringstaker eller den som er ansvarlig for motorvognen, forvisse seg om at dette kan skje uten fare for at isen svikter.
- Forskrifter/instrukser om bruk av maskin/-redskap fastsatt av produsent, leverandør eller offentlig myndighet, skal overholdes. Ved skade på hydrauliske systemer skal olje- og filterskiftintervall dokumenteres. Hvis dokumentasjon mangler, anses sikkerhetsforskriften for overtrådt.

- Motorvogn som brukes på steder hvor det er lett antennelig materiale som søppelfyllinger, sagbruk, torvproduksjon eller lignende, skal plasseres på sted hvor det er underlag av sand, grus eller stein når den ikke er i bruk.
- Last skal sikres slik at den ikke kan forskyve seg, falle av eller rase ut.

5.3.2 Sikkerhetsforskrifter- offentlige tillatelser og bestemmelser

- Før grave- og pelningsarbeider igangsettes skal det innhentes tillatelse fra ansvarlige offentlige myndigheter. Nedgravde vann- og kloakkrør, telefon- og telegrafkabler samt elektriske ledninger skal avmerkes på en slik måte at skade på disse unngås.
- Ved graving må Arbeidstilsynets bestemmelser om graving og avstiving av grøfter følges.

5.3.3 Sikkerhetsforskrifter vedlikehold

- Motorvognen skal vedlikeholdes iht. fabrikantens/leverandørens anbefalinger, og slik at kravene i Samferdselsdepartementets kjøretøysforskrifter av 31.12.1969 med senere endringer oppfylles
- Motorvognens væskekjølesystem skal være påfylt frosthindrende middel tilpasset de klimatiske forhold.
- Motorvogn som hovedsaklig brukes på søppelfyllinger, skal minst en gang hver annen uke gjennomgå en fullstendig rengjøring.
- Motorvognen skal ha daglig kontroll av spesielt utsatte elektriske kabler. Det skal også kontrolleres at det ikke er oppstått oljelekkasje eller andre forhold som kan medføre fare for skade.

5.3.4 Sikkerhetsforskrifter tyveri/skadeverk

- Tenningsnøkkel skal oppbevares på et sted som ikke er tilgjengelig for uvedkommende og motorvognen skal, hvis mulig, være avlåst når den ikke er i bruk. Nøkkel skal oppbevares på en betryggende måte, adskilt fra motorvognen.
- I forbindelse med salg av motorvognen skal eieren eller en han/hun har bemyndiget til å bistå med salget, være i denne så lenge tenningsnøkkel befinner seg der.
- Deler av motorvognen som er midlertidig avmontert, skal oppbevares innelåst i bygning eller rom i bygning, som kun disponeres av sikrede.
- Tilleggsutstyr og tilbehør skal være montert til motorvognen slik at det ikke kan fjernes uten bruk av verktøy eller nøkkel. Nøkkel skal oppbevares på en betryggende måte, adskilt fra motorvognen.
- Avmontert redskap skal sikres med påmontert skuffe eller utvendig montert hengelåsbeslag, FG-godkjenning klasse 3.
- Traktorgressklipper skal være innelåst i rom i bygning.

6 Forsikringssummer

Førsterisiko

Forsikringssommene fastsettes av forsikringstaker.

For poster med oppgitt sum i vilkårene og forsikringsbeviset, erstattes skaden – etter fradrag av egenandelen – inntil de oppgitte summer, likevel ikke høyere enn markedsverdien.

7 Skadeoppgjør og egenandeler

FAL § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder følgende regler:

7.1 Skademelding m.v.

7.1.1

Skade skal meldes til selskapet uten ugrunnet opphold. Samtidig skal sikrede gi de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen. Dersom skadens omfang eller reparasjonskostnad øker som følge av at skaden ikke meldes selskapet omgående, erstatter selskapet ikke merkostnadene.

Vedrørende bestemmelser om foreldelse, se generelle vilkår punkt 5.

7.1.2

Skademeldingen skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer) eller foretaksnummer.

7.1.3

Følgende skader skal meldes til politiet:
Personskader, brannskader, tyveriskader og skadeverk.
Selskapet kan kreve at også andre skader meldes til politiet.

7.1.4

Ved tap av tilleggsutstyr, tilbehør og redskap (se pkt. 3.2) må sikrede legge frem dokumentasjon for dette.

7.1.5

Selskapet har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

7.1.6

Når selskapet har betalt erstatning, plikter sikrede på anmodning å overdra de erstattede gjenstander fri for heftelser.

7.2 Oppgjørsregler ved reparasjon

7.2.1

Hvis reparasjon etter selskapets vurdering er teknisk og økonomisk forsvarlig, erstattes reparasjonsutgiftene, begrenset til forsikringssummen, jf. pkt. 6. Er det etter selskapets mening ikke lønnsomt å reparere de enkelte deler, skiftes de med tilsvarende – eller i det alt vesentlige tilsvarende – deler.

Hvis reparasjon skjer ved innsetting av nye deler og de utskiftede deler er forringet som følge av tidligere ikke utbedrede skader, slitasje, korrosjon eller lignende, gjør selskapet et skjønnsmessig fradrag for dette.

Ved maskinskade er slitasjefradraget inkludert i egenandelen nevnt i pkt. 7.9.2.5. Er de utskiftede delene vesentlig mer slitt eller forringet enn hva som regnes som normalt, kan selskapet gjøre et skjønnsmessig fradrag for dette.

7.2.2

Reparasjon kan ikke påbegynnes uten selskapets samtykke.

7.2.3

Selskapet har rett til å bestemme at reparasjon skal foretas, og hvor den skal foretas. Merkostnader som følge av at selskapets anvisning av reparasjonssted eller leverandør ikke blir fulgt erstattes ikke.

7.2.4

Reklamasjonskrav på reparasjon må rettes til verkstedet.

7.2.5

Meromkostninger til overtidsbetaling, flyfrakt og foreløpig reparasjon erstattes ikke.

7.3 Oppgjørsregler ved kontantoppgjør

7.3.1

Hvis det avtales at erstatningen skal betales ved kontantoppgjør og det ikke kan dokumenteres ved faktura at motorvognen er reparert ved et verksted, erstattes arbeidspenger med 50% av normalpris på verksted.

7.3.2

Selskapet erstatter merverdiavgift etter fremlagte kvitteringer der dette er berettiget.

7.4 Oppgjørsregler for lyd-/bildeanlegg m.m.

Forsikringsverdien for tilbehør nevnt i pkt. 3.2 a, andre avsnitt, settes til hva det på skadedagen ville kostet selskapet å anskaffe tilsvarende – eller i det alt vesentlige tilsvarende - ting. Etter ett år fra tingen ble kjøpt som ny, reduseres forsikringsverdien med 10 % pr. år for hvert påbegynt år, maksimum 50 %.

7.5 Oppgjørsregler ved kondemnasjon

Er reparasjon etter selskapets mening ikke økonomisk eller teknisk forsvarlig, erstattes skaden med det beløp som det på skadedagen ville kostet selskapet å anskaffe og omregistrere en motorvogn i samme stand og tilsvarende fabrikat, type og årgang – markedsverdien.

Er motorvognen gått tapt, erstattes også markedsverdien.

Er utstyr utover motorvognens seriemessige utførelse gått tapt, eller reparasjon av dette etter selskapets mening ikke er lønnsom kan selskapet foreta kontantoppgjør, eller erstatte gjenstanden med en tilsvarende – eller i det alt vesentlige tilsvarende – gjenstand.

Selskapet avgjør hvem den skadede motorvognen tilfaller.

Hvis det avtales at sikrede beholder motorvognen, gjøres fradrag for vrakverdi og omregistreringsavgift.

7.6 Skjønn

Ved vognskade skal verdifastsettelse og/eller skadeansettelse avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller selskapet krever det.

Bestemmelsen om skjønn i generelle vilkår får i så fall anvendelse.

Skjønnnet kan ikke med bindende virkning for partene ta stilling til skadeårsak og andre faktiske forhold som er avgjørende for selskapets ansvar.

7.7 Ting som kommer til rette

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Sikrede må, dersom han/hun ønsker å beholde tingen, gi skriftlig beskjed om dette innen 21 dager etter at selskapet har avsendt beskjed om at gjenstanden er kommet til rette. Innen samme frist må erstatningen være tilbakebetalt. I motsatt fall tilfaller tingen selskapet.

7.8 Regress

Har selskapet foretatt utbetaling for dekning av skade som selskapet etter forsikringsvilkårene, bilansvarsloven eller trafiktrygderklæring ikke svarer for eller hvis premien ikke var betalt, plikter sikrede eller den ansvarlige å betale beløpet tilbake til selskapet. Det samme gjelder i den utstrekning sikrede har gitt uriktige opplysninger om motorvognens tilstand i forbindelse med skade.

7.9 Egenandeler

I erstatningsoppgjøret fratrekkes den egenandel som fremgår av punktene nedenfor, med mindre annen egenandel fremgår av forsikringsbeviset, annet vilkårpunkt eller særvilkår.

Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket.

Utbetaler selskapet ved samme skadetilfelle erstatning til sikrede i henhold til flere forsikringsavtaler, trekkes bare en egenandel – den største. Det samme gjelder også hvis skadetilfellet fører til fradrag av flere egenandeler etter disse vilkår.

7.9.1 Privatforsikring

7.9.1.1 Ansvarsskade

Ansvar etter bilansvarsloven
Det beregnes ordinært ingen egenandel.

Annet erstatningsansvar
Egenandelen er kr. 5 000

7.9.1.2 Rettshjelp

Egenandelen er kr. 4 000 med tillegg av 20 % av det overskytende. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

7.9.1.3 Brann- og tyveriskade

Egenandelen er kr. 6 000.

7.9.1.4 Annen vognskade (kasko)

Egenandelen er kr. 6 000.

Spesielt for glassruteskader
Egenandelen er kr. 2 000 ved skifte av ruten.

Ved glassruteskade erstattes inntil kr 750 når skaden repareres i stedet for at det settes inn nytt glass. Ved slik reparasjon belastes ingen egenandel.

7.9.2 Organisasjonsforsikring.

7.9.2.1 Ansvarsskade

Ansvar etter bilansvarsloven
Det beregnes ordinært ingen egenandel.

Annet erstatningsansvar
Egenandelen er kr. 5 000

7.9.2.2 Rettshjelp

Egenandelen er kr. 4 000 med tillegg av 20 % av det overskytende. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side

7.9.2.3 Brann- og tyveriskade

Egenandelen er kr. 6 000.

For gressklipper og andre arbeidsmaskiner med totalvekt under 1 000 kg samt tilkoblingsbasert materiell er egenandelen kr. 3 500.

7.9.2.4 Annen vognskade (kasko)

Egenandelen er kr. 10 000.

For gressklipper og andre arbeidsmaskiner med totalvekt under 1 000 kg samt tilkoblingsbasert materiell er egenandelen kr. 5 000.

Spesielt for glassruteskader:
Egenandelen er kr. 2 000 ved skifte av ruten.

Ved glassruteskade erstattes inntil kr 750 når skaden repareres i stedet for at det settes inn nytt glass. Ved slik reparasjon belastes ingen egenandel.

7.9.2.5 Maskinskade

1. Fra leveringsdato for ny komponent (komplett enhet/hovedkomponent) som fabrikkny til 1.januar og videre ett kalenderår er egenandelen kr. 10 000, hvis ikke annet er avtalt.

For gressklipper og andre arbeidsmaskiner med totalvekt under 1 000 kg er egenandelen kr. 5 000.

2. Fra og med 1. januar år 2 beregnes egenandelen i prosent av
  - arbeidspenger, når det benyttes tilsvarende - eller i det alt vesentlig tilsvarende – brukte deler,
  - skadebeløpet i øvrige tilfeller avhengig av alder på den skadde komponent (komplett enhet/hovedkomponent) i skadeøyeblikket etter følgende tabell:

Motorvognens alder	Fradrag i prosent av skaden, minimum avtal egenandel
Inntil 2 år	20 %, minimum avtalt egenandel
Inntil 3 år	30 %, minimum avtalt egenandel
Inntil 4 år	40 %, minimum avtalt egenandel
Inntil 5 år	50 %, minimum avtalt egenandel
Inntil 6 – 7 år	60 %, minimum avtalt egenandel
Inntil 8 – 9 år	70 %, minimum avtalt egenandel
Inntil 10-15 år	80 %, minimum avtalt egenandel

Hvis motorvognen er solgt uten garanti i forhold til større importørers vanlige garantibestemmelser i markedet, og skaden normalt ville ha kommet inn under disse, blir det trukket fra en tilleggsegenandel på 20% av skadebeløpet.

Maskinskadeforsikringen opphører ved hovedforfall det året maskinens alder er 15 år.

8 Rettshjelp

8.1 Utgifter selskapet dekker

8.1.1 I hvilken egenskap sikrede er dekket

Selskapet dekker nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist i egenskap av personlig eier, rettmessig bruker eller fører av den forsikrede motorvogn.

Rettshjelpsutgifter for juridiske personer dekkes ikke

8.1.2 Utgifter til rettsbehandling

Utgifter til rettsmegling, inkludert forberedelser til slik megling, dekkes med inntil kr 7 500.

Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, dekkes bare når utgiftene på forhånd er godkjent av selskapet. Utgifter til vitner dekkes bare ved hovedforhandling og bevisopptak. Idømte saksomkostninger dekkes ikke. Rettsgebyr i ankeinstans dekkes heller ikke. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler. Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

8.1.3 Saksomkostninger ved forlik

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra selskapet hvis det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine omkostninger. Uten slik godkjennelse fra selskapet, går tilkjente saksomkostninger i dommen til fradrag i erstatningen.

8.1.4 Hvilke domstoler tvisten må høre inn under

Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler (jf. domstolloven § 1) og ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Dersom saken føres for særdomstoler (jf. domstolloven § 2), men kunne vært ført for de alminnelige domstoler, dekkes likevel rettshjelpsutgifter.

8.1.5 Tvist etter at motorvognen er solgt

Dersom den forsikrede motorvogn er solgt, og forsikringen opphørte i forbindelse med salget, dekkes likevel tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier.

8.1.6 Tvist oppstått før forsikringen trådte i kraft.

Rettshjelpsutgiftene dekkes ikke dersom sikrede ved forsikringens ikrafttreden var kjent med det som senere ble tvistegrunnlag, og forstod eller måtte forstå at tvisten kunne oppstå.

8.2 Forsikringssum

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 100 000 selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskaper, eller om den/de sikrede har rettshjelpsdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap. Uforsikrede parter holdes utenfor ved erstatningsberegningen.

Selskapets ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

8.3 Utgifter selskapet ikke erstatter

Selskapet dekker ikke utgifter:

1. ved tvist som har sammenheng med entreprise eller transportoppdrag, eller sikredes yrke eller erverv, herunder tvist som har sitt utspring i yrkesskade eller yrkessykdom.
2. ved tvist som gjelder, eller har sitt utspring i separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdsbidrag, bodeling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
3. ved tvist som alene hører inn under namsmyndighetene.
4. ved tvist som gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandlinger dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
5. ved tvist som gjelder, eller har sitt utspring i, straffesak, ærekrenkelsessak eller sak om erstatningsplikt etter skadeerstatningsloven § 3-3 (visse personlige krenkinger), § 3-5 (oppreisning) og § 3-6 (ærekrenkelse og krenking av privatlivets fred).
6. ved tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandling, unntatt fra dekning.
7. ved tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige.
8. ved tvist i saker ved trafikkskade på person der rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand og til spesialutredninger kan kreves erstattet etter bilansvarsloven (jf. skadeerstatningsloven §3-1). Utgifter til rettslig behandling av slike tvister kan imidlertid dekkes etter at stevning er tatt ut mot trafikkforsikringselskapet og dette har avslått å dekke videre rimelige og nødvendige utgifter i forbindelse med tvisten. Øvrige bestemmelser i rettshjelpsforsikring gjelder ellers for tvisten.
9. pådratt før tvist er oppstått.

8.4 Skadeoppgjør

Vil sikrede søke erstatning under rettshjelpsforsikringen må selskapet underrettes snarest mulig og senest ett år etter at advokat ble engasjert.

Underretningen skal skje skriftlig. Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandling, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet.

Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig, og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn. Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen. Sikrede skal informere selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak.

Ved krav om oppgjør har selskapet den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Medgått tid skal spesifiseres. Før endelig oppgjør foretas, skal selskapet ha dokumentasjon på at egenandel er betalt.

Salær avregnes maksimalt to ganger i året overfor advokaten.

Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

Selskapet kan for øvrig kreve at sikrede begjærer salæret fastsatt av retten i henhold til tvisteloven § 3-8.

9 Fører- og passasjerulykkesforsikring

9.1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for enhver rettmessig fører og enhver annen person som rettmessig befinner seg på eller i arbeid tilknyttet den motorvogn med tilkoblet redskap, som er nevnt i forsikringsbeviset.

9.2 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter:

- erstatning ved død med kr. 100 000 så fremt forsikrede da denne døde, hadde ektefelle/registrert partner/samboer i live, eller forsørget barn. I motsatt fall er selskapets erstatningsplikt begrenset til kroner 30 000.

Dersom ikke annet er avtalt, tilfaller dødsfallserstatningen forsikredes ektefelle*/samboer**, subsidiært arvinger etter lov eller testament.

*) Med ektefelle menes den person forsikrede lovformelig er gift med. En person regnes ikke lenger som ektefelle når det er gitt bevilling til, eller det er avsagt dom for, separasjon eller skilsmisse. Dette gjelder selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig. Likestilt med ektefelle regnes registrert partner jfr. lov om partnerskap av 30. april 1993 nr. 40.

***) Med samboer menes person som forsikrede har levd sammen med i et ekteskapsliknende forhold, hvis det fremgår i Folkeregisteret at vedkommende har hatt samme bopel som forsikrede i de siste 2 år, eller person som har felles bopel og felles barn med forsikrede. Dette gjelder likevel ikke dersom det på det tidspunkt forsikringstilfellet inntrådte, forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap/partnerskap kunne inngås.

En person regnes ikke som samboer lenger enn til det tidspunkt det foreligger faktisk samlivsbrudd.

- erstatning ved fullstendig, livsvarig medisinsk invaliditet med kr. 200 000, ved delvis invaliditet tilsvarende mindre del av beløpet.

Samlet erstatning ved ett og samme skadetilfelle, er begrenset til kr. 1 000 000. Overskrides denne forsikringssum av summen av de individuelle krav, fordeles beløpet mellom de skadde med hver enkelts prosentandel av den totale skade.

9.3 Hvilke skader som erstattes

Selskapet svarer for ulykkesskade som rammer den forsikrede person når denne befinner seg i eller på motorvognen. Er motorvognen med tilkoblet redskap den direkte årsak til skaden, svarer selskapet også for ulykkesskade som rammer forsikrede som befinner seg utenfor denne i arbeid tilknyttet motorvognen og tilkoblet redskap.

Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket ved en plutselig, ytre fysisk begivenhet (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden. Skade på sinnet alene, for eksempel sjokk regnes ikke som ulykkesskade med mindre det samtidig har oppstått legemsskade som medfører livsvarig og erstatningsmessig invaliditet.

Har den forsikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er selskapet ikke ansvarlig. Selskapet er likevel ansvarlig hvis den sikrede pga. alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Selskapet

svarer ikke for selvmord eller forsøk på selvmord med mindre kravstilleren kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnsforvirring - som skyldes en ytre årsak - og ikke en sinnslidelse.

9.4 Selskapet erstatter ikke

1. ulykkesskade ved drukning med mindre kravstiller kan godtgjøre at det er overveiende sannsynlig at drukningen ikke skyldes sykdom, sykkelig tilstand eller forhold som selskapet etter vilkårene ellers ikke svarer for.
2. ulykkesskade som skyldes slagtilfelle, besvimelse eller annen sykkelig tilstand.
3. følgende sykdommer eller sykelige tilstander (som har ført til invaliditet eller dødsfall) selv om en ulykkesskade kan påvises som årsak: hjerteinfarkt, kreft, åreknuter, nucleus prolaps, ischias, lumbago, hekseskudd, spondylose, spondylartrose, revmatisme, leddrevmatisme, artritt (gikt) og nevrose.

I andre tilfelle settes erstatningen ned hvis det kan antas at sykkelig tilstand eller anlegg sammen med ulykkesskaden har medvirket til den forsikredes død eller invaliditet.

Erstatningen nedsettes i forhold til den betydning den sykkelige tilstand eller det sykelige anlegg har hatt for dødsfallet eller invaliditeten.

4. forsikringstilfelle eller økning i skadens omfang som er grovt uaktsomt fremkalt av forsikrede. Det samme gjelder dersom forsikrede grovt uaktsomt har fremkalt forsikringstilfellet ved overtredelse av en sikkerhetsforskrift. Det avgjøres under hensyn til skyldgraden, skadeforløpet, om forsikrede var i selvforskyldt rus hvilken virkning nedsettelse eller bortfall av ansvaret vil få for den som har krav på forsikringen eller for andre personer som er økonomisk avhengig av ham eller henne og forholdene ellers om selskapet skal betale noe og i tilfelle hvor mye.

I andre tilfeller enn nevnt i første ledd, kan selskapet ikke påberope seg at den forsikrede uaktsomt har fremkalt forsikringstilfellet. Selskapet kan ikke påberope seg reglene i første ledd dersom den forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling.

5. ulykkesskade som skyldes frivillig deltakelse i slagsmål eller forbrytelse.
6. ulykkesskade som skyldes forgiftning av mat, drikke eller nytelsesmidler.

9.5 Skadeoppgjør

9.5.1 Plikter ved skade.

Selskapet skal underrettes om dødsfall så snart som mulig. Selskapet har rett til å forlange obduksjon.

Ved annen skade må den skadede snarest søke lege, underkaste seg regelmessig legebehandling og følge legens forskrifter (jf. FAL § 13-12). Den skadede plikter å la seg undersøke av lege som selskapet utpeker. Hvis den skadede ikke oppfyller denne forpliktelsen, kan selskapet stoppe enhver utbetaling av erstatning. Undersøkelsen betales av selskapet.

Kan det antas at tilstanden vil bli bedret ved operasjon eller annen behandling - og den forsikrede uten rimelig grunn vegrer seg for å underkaste seg behandling - skal det likevel ved fastsettelse av den endelige invaliditetsgrad tas hensyn til den mulighet for bedring som slik behandling kan antas å ville ha medført.

9.5.2 Dødsfall.

Har ulykkesskaden medført døden innen ett år fra skadedato, betales dødsfallserstatning. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være utbetalt, kommer til fradrag. Dør den forsikrede av annen årsak innen ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales hverken dødsfalls- eller invaliditetserstatning. Dør den forsikrede senere enn ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallserstatning, men invaliditetserstatning.

9.5.3 Livsvarig invaliditet.

Har ulykkesskaden innen 3 år fra skadedato medført invaliditet som antas å bli livsvarig, skal det betales invaliditetserstatning.

For fullstendig livsvarig invaliditet betales hele forsikringssummen. For delvis invaliditet en tilsvarende mindre del av den, fastsatt på grunnlag av Sosialdepartementets invaliditetstabell. Den tabellen som var gjeldende på skadetidspunktet legges til grunn ved fastsettelsen, med følgende utvidelser og unntak:

- a) ved tap av synet på ett øye når synet på det andre øyet mangler, settes invaliditetsgraden til 100%. Ved redusert syn fastsettes invaliditetsgraden på grunnlag av synsevnen med beste optiske hjelpemiddel.
- b) Ved tap av hørselen på ett øre når hørselen på det andre øret mangler, settes invaliditetsgraden til 65 %. Ved redusert hørsel fastsettes invaliditetsgraden skjønnsmessig med bruk av veltilpasset høreapparat.
- c) tap av eller skade på lem eller organ som var fullstendig ubrukbart for ulykkesskaden inntraff, gir ikke rett til erstatning for invaliditet. Var et lem eller organ tidligere delvis tapt eller ubrukbart, gjøres det tilsvarende fradrag når invaliditetsgraden skal bestemmes.
- d) erstatning for en og samme skade kan ikke overstige 100 % selv om flere lemmer eller organer er skadet.
- e) skade som utelukkende virker vansirende, samt tannskader gir ikke rett til invaliditetserstatning.
- f) ved fastsettelse av invaliditetsgrad skal det ikke tas hensyn til yrke, individuelle anlegg eller sosial stilling.

Både selskapet og forsikrede kan forlange ny fastsettelse av invaliditetsgrad når det er gått ett år siden forrige fastsettelse. Selv om tilstanden fremdeles kan forandre seg, skal endelig erstatning beregnes når det er gått 3 år etter skadedagen.

Erstatningen skal i så fall fastsettes etter den invaliditetsgrad som må antas å bli den endelige.

9.5.4

Erstatningen forfaller til betaling når den livsvarige invaliditetsgrad kan fastsettes, dog tidligst ett år etter at ulykkesskaden inntraff.

Er det på et tidligere tidspunkt på det rene at selskapet i hvert fall skal betale en del av del beløp som kreves, skal selskapet utbetale et tilsvarende forskudd. Endelig oppgjør kan ikke utstå lenger enn tre år etter at ulykkesskaden inntraff - for barn under 18 år dog 5 år. Erstatningen skal fastsettes etter den invaliditetsgrad som antas å bli den endelige.

Tilleggsdekninger

Bare de tilleggsdekninger som er angitt i forsikringsbeviset gjelder for forsikringen.

10 Godsansvar

Hvis det fremgår av forsikringsbeviset at det er avtalt godsansvarsforsikring, gjelder dette punkt for forsikringsavtalen.

10.1

Forsikringen er utvidet til å omfatte sikredes rettslige ansvar som motorvogneier eller fraktfører for skade på gods oppstått under lasting av kjøretøyet, videre under kjøring til avlastingsstedet og lossing, og følgene av forsinket levering. Selskapets erstatningsplikt er likevel begrenset til det ansvar som følger av bestemmelsene i lov om vegfraktavtaler av 20.12 1974 nr. 68.

Godsansvarsdekningen gjelder i Norden.

10.2 Hvilke skader som erstattes

Selskapet dekker sikredes rettslige erstatningsansvar for skade på gods oppstått i tiden fra overtagelse og til utlevering, samt følgende av forsinket utlevering.

10.3 Hvilke begrensninger som gjelder

Erstatningen er begrenset til 17 SDR ved innenriks befordring og 8,33 SDR ved internasjonal befordring pr. kg beskadiget eller tapt gods i bruttovekt.

I tillegg kan frakt, tollavgifter og andre kostnader ved befordringen kreves erstattet helt ut ved totaltap og forholdsmessig ved delvis tap.

* = SDR er valutafondets trekkrettigheter som valutanoteres på Oslo Børs. Pr. 01.05.2017 tilsvarte en SDR ca. NOK 11,60.

10.4 Forsikringen omfatter ikke

- ansvar for skade som skyldes at sikrede eller den som er ansvarlig for motorvognen har voldt skaden under påvirkning av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel.
- utvidet ansvar etter lov om vegfraktavtaler av 20.12 1974 nr. 68 § 5 (fravikelse av lovens bestemmelse ved innenriks befordring) og §§ 33 og 35 (høyere beløp enn nevnt i dette særvilkårs pkt 15.2, samt særlig utleveringsadresse).
- ansvar for skade på flyttegods.
- ansvar for gods som går tapt, med mindre tapet har oppstått i forbindelse med skade på motorvognen eller sikrede kan godtgjøre at tapet skyldes tyveri, jf. straffeloven § 147.
- ansvar for skade på levende dyr - herunder fisk.

- ansvar for skade på glass, stentøy, herunder bygningsglass og sanitærporselen.
- ansvar for skade på transportert bil.

10.5 Sikkerhetsforskrifter

10.5.1

Når motorvognen benyttes til transport av gods som krever spesielle temperaturforhold, skal motorvognen være utstyrt med relevant kjøle-/varmeaggregat og temperaturskriver som er i funksjon.

10.5.2

Fraktføreren har plikt til å undersøke at godset som skal befraktes er ubeskadiget og til stede, jf. lov om vegfraktavtaler av 20.12 1974 nr. 68 § 12.

10.6 Egenandel

Ved hvert skadetilfelle gjelder en egenandel på kr 5.000. Vilkårenes pkt. 7.9, tredje avsnitt gjelder ikke.

11 Maskinskade

Hvis det fremgår av forsikringsbeviset at det er dekket maskinskade, gjelder dette punktet for forsikringsavtalen.

11.1 Hva som er forsikret

Kaskodekningen er utvidet til å omfatte brudd eller brekkasje på motor, gearkasse og differensial som oppstår plutselig og uforutsett.

Arbeidsmaskinen må på skadedagen ikke være eldre enn 15 år regnet fra det tidspunkt maskinen ble tatt i bruk som ny.

Skader som erstattes under maskinbruddforsikringen er ikke bonusberøvende.

11.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Selskapet dekker ikke:

- skade som produsent, leverandør eller reparatør kan gjøres ansvarlig for.
- skade som skyldes at kjølevannet fryser, overbelastning eller slitasje på motorvognen.
- skade som er dekket under kaskodekningen.

11.3 Oppgjørsregler ved reparasjon

Ved maskinskade er slitasjefradraget inkludert i egenandelen. Er de utskiftede delene vesentlig mer slitt eller forringet enn hva som regnes om normalt, kan selskapet gjøre et skjønnsmessig fradrag.

11.4 Egenandel

Se punkt 7.9.2

12 Avbrudd

Hvis det fremgår av forsikringsbeviset at det er dekket avbruddsforsikring, gjelder dette punkt for forsikringsavtalen.

12.1 Hvem forsikringen gjelder for

Avbruddsdekningen gjelder for:

- den som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringstaker).
- enhver rettmessig bruker/fører av motorvognen.

12.2 Hvor forsikringen gjelder

Avbruddsdekningen gjelder i Norden med mindre annet er avtalt og fremgår av forsikringsbeviset. Selskapet erstatter driftstap som oppstår for forsikringstakeren etter at motorvognen er satt ut av drift, som følge av en erstatningsmessig kaskoskade eller maskinskade. Avbruddstap ved maskinskade dekkes kun når det er tegnet tilleggsforsikring for maskinskade.

12.3 Avbruddstid

12.3.1 Avbruddstid ved reparasjon

Ved reparasjon regnes avbruddstiden som antall hele dager f.o.m. 4. dag etter at reparasjonen er påbegynt til den er ferdig avsluttet. Avbruddstiden regnes til normal reparasjonstid ifl. takstrapport.

I tillegg til normal reparasjonstid kan det beregnes et ventetillegg for det antall dager det virkelig er ventet - inntil normal reparasjonstids lengde og begrenset til 10 dager.

Avbruddstiden er begrenset til 40 dager inkludert eventuelt ventetillegg, dog 10 dager hvis skaden ikke repareres.

12.3.2 Avbruddstid ved kondemnasjon

Ved kondemnasjon av hele motorvognen, se vilkårenes pkt. 7.5, regnes avbruddstiden som antall hele dager som nødvendig går med til å skaffe tilsvarende motorvogn, regnet fra den dag skaden ble meldt selskapet. Avbruddstiden er begrenset til 15 dager etter at sikrede har fått beskjed om at motorvognen vil bli kondemnert. Avbruddstiden er i alle tilfeller begrenset til 40 dager.

12.3.3 Avbruddstid ved tyveri

Ved tyveri løper avbruddstiden f.o.m. fjerde dag etter at melding om tyveriet er mottatt av selskapet. Avbruddstiden omfatter det antall dager motorvognen er unndratt sikredes disposisjon, medregnet den tid som eventuelt medgår til reparasjon etter at den er kommet til rette. Foreligger det totalskade, se vilkårenes pkt. 7.5, fortsetter avbruddstiden å løpe i.h.t. reglene i vilkårenes pkt. 12.2.2.

Avbruddstiden er i alle tilfeller begrenset til 40 dager.

12.4 Begrensning

Selskapet svarer ikke for følgene av streik, lockout o.l.

13 Panthaver/utleier i henhold til leasingavtale

Denne tilleggsdekningen gjelder bare når det framgår av forsikringsbeviset at det er utstedt panthavererklæring /forsikringsattest.

Det er notert i selskapet at den forsikrede motorvogn er solgt på avbetaling, eventuelt pantsatt, eller utleid iht. leasingavtale. Det bekreftes av den forsikring som er dekket (se spesifikasjon i forsikringsbeviset) ikke skal utgå uten varsel til den som er notert som avbetalingssselger/panthaver/utleier.

Kontanterstatning for inntruffet skade på motorvognen skal ikke utbetales uten samtykke fra disse.

Dessuten gjelder følgende:

I de tilfeller da selskapet helt eller delvis har avslått å erstatte skade på motorvognen under henvisning til Forsikringsavtalelovens § 8-1 eller § 4-6 til 4-11, erstatter selskapet likevel det tap avbetalingssselger/panthaver/utleier lider som følge av forsikringstakers/leietakers, evt. kausjonistens manglende evne til selv å erstatte skaden. Det samme gjelder når selskapet har avslått under henvisning til forsikringsvilkårenes regler om hvor forsikringen gjelder. Rentetap, omkostninger og misligholdte avdrag dekkes ikke.

Den som fremsetter krav mot selskapet, må dokumentere at forsikringstakeren/leieren, eventuelt kausjonisten, ikke har evne til å erstatte skaden eller det oppståtte tap. Omkostninger i den forbindelse erstattes ikke.

Den utvidede forsikring gjelder ikke i de tilfeller der skade på motorvognen er blitt erstattet uten at selskapet har hatt kjennskap til det.

Hvis andre har stilt annen garanti/sikkerhet for forsikringstakerens forpliktelse, er selskapets forpliktelse subsidiær i forhold til garantien/sikkerheten. Regelen i foregående ledd gjelder tilsvarende.

Det er en betingelse for rett til erstatning at avbetalingssselger/panthaver/utleier ikke visste eller burde vite om overtredelsen av de nevnte vilkårs-/lovbestemmelser, eller har unnlatt å gjøre det han/hun kan for å hindre det. Likeledes gjelder som betingelse for rett til erstatning, at bestemmelsene i kredittkjøpsloven/finanskjøpsloven og forskrifter gitt med hjemmel i lov er overholdt av avbetalingssselger.

Selskapets erstatningsplikt er begrenset til den erstatningsutbetaling som forsikringstakeren/leietakeren ville hatt krav på i samsvar med vilkårene som gjelder for forsikringen dersom vedkommende hadde vært berettiget til erstatning.

Har selskapet utbetalt erstatning iht. denne utvidede forsikring, for skade som det etter forsikringsavtalen ikke svarer for, plikter forsikringstakeren eller person som kan identifisere seg med ham, å betale beløpet tilbake til selskapet.

Denne tilleggsavtale kan sies opp når som helst med 30 dagers varsel.

Bistand ved klage

Dersom du mener selskapet har gjort feil i saker som gjelder forsikringsavtalen eller erstatningsoppgjør, kontakt Knif Trygghet Forsikring AS på e-post: post@kniftrygghet.no, merk saken "Klage".

eller

Finansklagenemnda
Postboks 53, Skøyen
0212 Oslo
E-post: firmapost@finkn.no
Telefon: 23 13 19 60
Telefaks: 23 13 19 70

Det er gratis å henvende seg til disse klageinstansene.

Servicetelefoner

For informasjon om skader/skadebehandling:

Knif Trygghet Forsikring AS
tlf. (+47) 23 68 39 00 - Døgnåpen alarmtelefon.
www.kniftrygghet.no